

Työ- ja elinkeinoministeriö
kirjaamo@tem.fi

12.5.2014

Lausuntopyyntö 4.4.2013 TEM/940/00.04.01/2013; TEM/253/03.01.01/2013

Lausunto kauppa- ja yhdistysrekisterin paikallisviranomaisverkoston uudistamisesta

Yleistä

Lausuntopyynnöllä olevassa työryhmämuistiossa (TEM raportteja 13/2014: Kauppa- ja yhdistysrekisterin paikallisviranomaisverkoston uudistamista valmisteleva työryhmämuistio) esitetään kaksi vaihtoehtoa kauppa- ja yhdistysrekisterin paikallisviranomaisverkoston uudistamiseksi. Ensimmäisen vaihtoehdon mukaan kaikki kauppa- ja yhdistysrekisteriasiat keskitettäisiin Patentti- ja rekisterihallitukselle (PRH). Toisen vaihtoehdon mukaan maistraatit jatkaisivat kauppa- ja yhdistysrekisterin paikallisviranomaisina, mutta asunto-osakeyhtiöiden käsittely keskitettäisiin yhteen tai muutamaamaan maistraattiin.

Suomen Yrittäjät pitää yleisesti viranomaisen toiminnan tehostamista kannatettavana. Suomen Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta lausua työryhmämietinnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Neuvonnan alueellinen säilyttäminen tärkeää

Suomen Yrittäjät suhtautuu PRH:n sähköiseen käsittelyjärjestelmään siirtymiseen myönteisesti erityisesti siitä syystä, että sähköinen käsittely on omiaan nopeuttamaan kauppa- ja yhdistysrekisteri-ilmoitusten käsittelyä sekä mahdollistaa joustavamman asiointin kaupparekisteriin. Nämä molemmat vaikutukset ovat erittäin toivottavia.

Kauppa- ja yhdistysrekisterin paikallisviranomaisverkoston uudistamisen vaihtoehtoja on arvioitu työryhmämuistiossa varsin kattavasti. Vaihtoehtojen vaikutuksien osalta on kuitenkin tarpeen esittää muutamia huomioita. Ensimmäisen vaihtoehdon mukaan PRH käsittelisi keskitetysti kaikki kauppa- ja yhdistysrekisteriasiat. Käsittelyn keskittäminen on sinänsä kannatettavaa, mutta pidämme tärkeänä neuvontapalvelujen saatavuutta myös alueellisesti. Mielestämme on tarpeen huolehtia siitä, että neuvontapalveluja on saatavilla koko valtakunnan alueella lähellä yrityksiä. On tietysti selvää, että valtaosa neuvonnasta hoituu tehokkaasti sähköisesti tai puhelimitse, mutta osa asiakkaista tarvitsee jatkossakin neuvontaa viranomaisessa paikan päällä.

Asiakaspalvelun antaminen julkisen hallinnon yhteisissä asiakaspalvelupisteissä lieventää toki alueellista epätasa-arvoa. Pidämme kannatettavana, että kauppa- ja yhdistysrekisteriasian saisi vireille julkisen hallinnon yhteisessä asiakaspalvelupisteessä, johon myös siihen liittyvät asiakirjat voisi jättää. Pidämme myös tarpeellisena mahdollisuutta toimittaa ilmoitukset paperisena myös jatkossa, vaikka sähköisen asioinnin kehittämisen tulee olla ensisijaista. Paperisen ilmoituksen käsittelymaksu ei myöskään saisi olla suhteettomasti sähköisen ilmoituksen vastaavaan maksua suurempi.

Suomen Yrittäjät haluaa nostaa esiin myös sellaisen työryhmämuistiossa huomioimattoman vaihtoehdon, jossa kauppa- ja yhdistysrekisteriasioiden ja asunto-osakeyhtiöasioiden käsittely olisi keskitetty PRH:lle, mutta maistraateissa tai julkisen hallinnon yhteisissä asiakaspalvelupisteissä voitaisiin antaa kaupparekisteriasioihin ja asunto-osakeyhtiöasioihin liittyvää perusneuvontaa muiden asiakaspalvelutehtävien lisäksi. Tällainen vaihtoehto tukisi alueellista tasa-arvoa ja toisaalta sen vaikutukset henkilöstöresursseihin olisivat samankaltaiset: jo tällä hetkellä kaupparekisteriasioiden ja asunto-osakeyhtiöasioiden osaamista on olemassa maistraateissa, eikä tämä olemassa oleva osaaminen voine hävitä kokonaan paikallistasolta viranomaistehtävien uudelleenjärjestelyn myötä. Viranomaisverkoston uudistamisessa ei siten tulisi tukeutua tiukasti ainoastaan työryhmämuistiossa esiteltyihin kahteen vaihtoehtoon, vaan niiden ominaisuuksia voitaisiin myös yhdistellä.

Alueellinen neuvonta olisi tarpeen sekä kaupparekisteriasioissa että asunto-osakeyhtiöasioissa. Käsittelyn keskittämällä PRH:lle voidaan vapauttaa resursseja paikallistason neuvonnalle. Paikallistason neuvonta olisi riittävää ns. perustason neuvontana. Tämä voisi kuitenkin vähentää PRH:lle tehtävien ilmoitusten puutteellisuutta, mikä olisi omiaan myös vähentämään korjauskehotusten määrää, ja siten tehostamaan viranomaisen toimintaa.

Suomen Yrittäjät

Jussi Järventaus
toimitusjohtaja

Albert Mäkelä
lainopillinen asiamies